

**Частота встречаемости антигенов у овец цыгайской и
остфризской пород и их помесей**

Система	Антигенные факторы	Цыгайские n=110	Остфризские n=125	ЦхОФ n=23	(ЦхОФ)хЦ n=198
A	Aa	0,92	0,50	0,39	0,67
B	Bb	0,69	0,38	0,70	0,47
	Be	0,44	0,19	0,35	0,18
C	Ca	0,85	0,31	0,30	0,62
	Cb	0,86	0,35	0,74	0,88
M	Ma	0,94	0,66	0,78	0,45
R	R	0,57	0,36	0,74	0,67
	O	0,41	0,52	0,17	0,25
D	Da	0,34	0,39	0,30	0,37

*Национальный институт животноводства и ветеринарии
(Республика Молдова)
Всероссийский институт животноводства
(Российская Федерация)*

УДК 636.22.28. 082.4- 089. 843
А.В. МАДІЧ

ЦИТОЛОГІЧНА І МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМБРІОНІВ НОРОК

Ембріональний матеріал, одержаний у результаті вимивання яйцепроводів і рогів маток норок дослідного господарства «Бар-татівське», оцінювали в середовищі ТС-199 з антибіотиками. У наших експериментах популяція ембріонів за одну овуляцію від умовного донора була досить гомогенною і вміщувала ембріони стадій морула-бластоциста 6–9-го дня розвитку.

Вміст у зиготах великої кількості ліпідів, що використовують-ся ними для синтезу стероїдів під час імплантації, а також для утворення трофобластичної оболонки гігантських бластоцист, зберігався на всіх стадіях доімплантаційного розвитку. Компактні морули 6–7-го дня розвитку ($d = 140 - 160 \text{ см}$) були покриті зоною пелюцида, інтактність якої, як відомо, необхідна умова для подальшого розвитку ембріонів норок. Перивітеліновий простір створював різкий контраст з темною масою чітко окреслених бластомерів.

© А.В. Мадіч, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31–32

● Не зважаючи на загальну затемненість бластомерної маси ранніх бластоцист через присутність ліпідів, у ембріонів більш просунутих стадій апікальна область ембріобласту була яскраво виявлена за класичним типом.

Ембріони 8–9-го дня розвитку були в 1,5–2 рази більшими за компактні морули ($d = 240–300$ мкм). Їх бластомерна маса і надалі лишалася темною й оптично непрозорою через підвищену концентрацію органічних субстанцій. Ембріональна оболонка була дещо витончена, перивітеліновий простір займав майже весь об'єм по периферії кола, а сама бластоциста нагадувала блюдце з широкими краями і темною серединою. В цей час ембріон знаходиться в стані «очікування» відповідних умов для імплантації. Використання інтерференційно-контрастної оптики дещо поліпшило якість зображення і дало змогу спостерігати характерні для реекспандованих бластоцист явища: зникнення бластопорожнини, ущільнення бластомерної маси, відсутність видимої первинної диференціації на ембріо- і трофобласт, підвищена концентрація ліпідного матеріалу, збільшення електронно-оптичної щільності цитоплазми, збільшення діаметра ембріона внаслідок розширення перивітелінового простору.

Зупинка на деякий час механізму ембріонального дроблення, вочевидь, супроводжується зупинкою синтезу ембріональної РНК, гальмуванням включення урідіну в ядра бластомерів, а відтак і відсутністю змін у морфології перевтілення ядерних компонентів, морфологічних змін у мітохондріях. Нагромадження рідини у перивітеліновому просторі супроводжувалося ущільненням клітин трофобласту за напрямком до центру ембріона, які набували відповідної конфігурації, що давало змогу їм протистояти зовнішньому гідростатичному тиску. Таким чином, у період ембріональної діапаузи створюється механізм, який забезпечує подальше активне перенесення рідини як з бластоцелю, так і ззовні у перивітеліновий простір та сприяє гальмуванню виникнення факторів, відповідальних за взаємовідношення ембріон-материнський організм.

Висновки. Компактна морула у норок формується на 6–7-й день після покриття, утворення бластопорожнини відбувається на 7-й день, а до 9-го дня це вже реекспандована бластоциста збільшеного розміру, в якій відбуваються відповідні процеси.

*Львівський філіал Інституту розведення
і генетики тварин УААН*